

آیین نامه مسئولیت اجتماعی شرکت های تحت مدیریت دولت - مصوب ۱۴۰۴/۰۴/۱۱

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

آیین نامه مسئولیت اجتماعی شرکت های تحت مدیریت دولت - مصوب ۱۴۰۴/۰۴/۱۱

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۴/۱۱ به پیشنهاد شماره ۵۰۰۳۱۹ مورخ ۱۴۰۳/۹/۲۹ سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و به استناد اصل یکمصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه مسئولیت اجتماعی شرکت های تحت مدیریت دولت را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه مسئولیت اجتماعی شرکت های تحت مدیریت دولت**مصوب ۱۴۰۴/۰۴/۱۱****با اصلاحات و الحاقات بعدی**

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- مسئولیت اجتماعی شرکتی: تعهد و رویکرد یک شرکت در پرداختن به ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و محیطی فعالیتهای خود در قبال جامعه، محیط زیست و ذی نفعان که در راستای تأمین مصالح عمومی، با رعایت منافع شرکت و با هدف رشد و پیشرفت متوازن جامعه و پیشگیری یا جبران آسیب های مختلف به مردم، منطقه و جامعه کمک می کند.

۲- شرکت: شرکت های دولتی موضوع ماده (۴) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ با اصلاحات بعدی و ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ با اصلاحات بعدی شامل کلیه بانک ها، بیمه ها و مؤسسات انتفاعی تابعه و وابسته به دولت از جمله شرکت هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نظیر شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت صنایع ملی پتروشیمی، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی، سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران و شرکت های تابعه و وابسته به آنها، سازمان هواپیمایی کشوری، شرکت فرودگاه ها و ناوبری هوایی ایران (مادر تخصصی)، شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی «ره»، شرکت شهرک های کشاورزی و نیز شرکت های تابعه صندوق های بازنشستگی و همچنین شرکت های تابعه مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی یا شرکت هایی که دولت در آنها سهامدار عمده نبوده اما انتخاب اکثریت اعضای هیئت مدیره آنها بر اساس نظر دولت یا دستگاه های اجرایی تحت نظارت دولت انجام می شود.

۳- جوامع محلی: گروهی از مردم که در مناطق فعالیت شرکت ساکن یا مستقر بوده و به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از فعالیت های آنها تأثیر می پذیرند.

۴- شورا: شورای برنامه ریزی و توسعه استان محل فعالیت شرکت موضوع ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵ با اصلاحات بعدی.

۵- سازمان استان: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان.

۶- دستگاه اجرایی: دستگاه اجرایی مرتبط با برنامه مسئولیت اجتماعی شرکتی.

۷- سامانه: سکوی یکپارچه مالی دولت موضوع بند (ب) ماده (۱۳) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳.

ماده ۲- زمینه های عمل به مسئولیت اجتماعی شرکتی و مصادیق آن به شرح زیر است:

۱- مسئولیت پذیری شرکت در جوامع محلی: پذیرش مسئولیت و پاسخگویی شرکت در برابر آثار و پیامدهای منفی ناشی از فعالیت ها و تصمیم ها، جبران خسارات، اصلاح رویه ها و جلوگیری از تکرار آسیب های وارده (با اولویت نسبت به موارد بعدی).

۲- مشارکت در توسعه جوامع محلی، شامل:

الف - پیشگیری یا جبران خسارت های ناشی از حوادث و بلایای طبیعی و غیرمترقبه.

ب - توسعه آموزش مهارت های مورد نیاز بازار کار به منظور توانمندسازی نیروی انسانی با هدف شکوفایی ظرفیت های توسعه محلی، کمک به توسعه کسب و کارهای خرد و متوسط و خوداشتغالی و حمایت از توسعه و تجهیز هنرستان ها و مراکز آموزش فنی و حرفه ای و مهارتی.

پ - حمایت از اقشار کمتربرخوردار یا نیازمند حمایت بر اساس آزمون وسیع مبتنی بر ثبت شناسه ملی و شناسه پستی با رویکرد عدالت محوری و حفظ کرامت انسانی به ویژه در جهت رفع تبعیض آموزشی، محرومیت زدایی و کمک به کاهش فقر و بیکاری.

ت - پیشبرد برنامه نهضت مدرسه سازی و تجهیز مدارس با اولویت آموزش همگانی باکیفیت.

ث - تأمین بهداشت عمومی و کمک به اجرای برنامه های پیشگیری از بیماری ها در زمینه های ارتقای وضعیت بهداشت محیط، بهداشت کار و شاغلان، بهداشت مدارس و تغذیه دانش آموزان، بهداشت خانواده، آموزش بهداشت و ارتقای دسترسی به خدمات و امکانات سلامت.

ج - پیشگیری یا جبران آسیب های اجتماعی با اولویت زنان، کودکان، نوجوانان، سالمندان و افراد دارای معلولیت.

چ - حفظ و احیای منابع آب و خاک (با اولویت اجرای طرح های آبخیزداری، لایروبی، مرمت و احیای قنوات)، ارتقای تاب آوری محیط زیستی، توسعه انرژی های تجدیدپذیر و آموزش همگانی محیط زیست.

آیین نامه مسئولیت اجتماعی شرکت های تحت مدیریت دولت - مصوب ۱۴۰۴/۰۴/۱۱

ح - حفظ و احیای میراث فرهنگی ملموس و ناملموس، ایجاد و تقویت زیر ساخت های گردشگری عمومی و حمایت از هنرمندان.

خ - مشارکت در طرح های عمرانی و توسعه ای مورد نیاز با رویکرد عدالت محوری و محرومیت زدایی.

د - کمک به توسعه ورزش همگانی و مناسب سازی اماکن و فضاهای ورزشی عمومی.

ذ - حمایت از فعالیت ها و رویدادهای فرهنگی، هنری و رسانه ای به منظور تقویت هویت ملی و افزایش نشاط اجتماعی.

ر - کمک به ساخت، تجهیز و تعمیر فضاهای ورزشی و خوابگاه های دانشگاه ها و محل اقامت پزشکان در مناطق محروم و کم برخوردار.

ز - کمک به تولید محتوای رسانه ای به منظور ترویج و معرفی اختراعات منطقه ای و محلی.

ژ - استفاده از انرژی های تجدیدپذیر و اقتصاد رقومی (دیجیتال) پایدار یا فناوری های سبز داده پایه.

س - ترویج فرهنگ بپینه سازی مصرف انرژی.

۳- پایداري توسعه: تعهد به حفظ حقوق نسل های آینده با رویکرد ایجاد توازن و تعادل در استفاده از منابع و سرمایه های ملی.

۴- حفاظت و بهبود محیط زیست: مدیریت آثار منفی فعالیت ها و تصمیم های شرکت با رعایت استانداردهای محیط زیستی و پیاده سازی طرح ها و برنامه های احیاء و حفاظت از زیستگاه ها و گونه های گیاهی و جانوری از قبیل مصرف پایدار منابع، توسعه اقتصاد چرخشی در زنجیره ارزش شرکت، تولید محصولات و ارائه خدمات سازگار با محیط زیست، کاهش انتشار کربن و گازهای گلخانه ای، مدیریت پسماند و بازیافت، حفاظت از منابع آب، حفاظت از تنوع زیستی، کاهش آلودگی هوا و استفاده از انرژی های تجدیدپذیر.

ماده ۳- شرکت مجاز است پس از ایفای تعهدات و تکالیف قانونی خود با رعایت قوانین و مقررات مربوط و تصویب در مجمع عمومی شرکت در سقف مصوبه اعلامی مجمع نسبت به انجام مسئولیت اجتماعی شرکتی در چهارچوب ماده (۲) این آیین نامه اقدام کند.

تبصره - حداکثر میزان اختصاص منابع به موضوع مسئولیت اجتماعی شرکتی سالانه تا سه درصد (۳٪) در آمد شرکت است.

ماده ۴- سازمان برنامه و بودجه کشور و شورا موظفند بر اساس برنامه آمایش سرزمین، طرح های پیشنهادی مرتبط با انجام مسئولیت اجتماعی شرکتی را تا پایان شهریورماه هر سال در سامانه، بارگذاری یا به روزرسانی کنند.

ماده ۵- شرکت موظف است در صورت تصویب بودجه مسئولیت اجتماعی شرکتی در مجمع عمومی خود، حداکثر تا پایان مهرماه هر سال، برنامه های پیشنهادی مربوط را با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین نامه و با اولویت طرح های موضوع ماده (۴) این آیین نامه به دبیرخانه شورا ارائه نماید.

تبصره ۱- شورا مکلف است ظرف دو ماه از زمان ارائه، برنامه های پیشنهادی شرکت را بر اساس برنامه آمایش سرزمین، برنامه توسعه استان و مصوبات شورا در مناطق فعالیت شرکت و با توجه به اولویت برنامه مسئولیت اجتماعی شرکتی، میزان هزینه و نحوه اجرا از منظر اهمیت تأثیرپذیری و تأثیرگذاری در جوامع محلی مورد بررسی قرار دهد و نتیجه بررسی (موافقت، مخالفت یا اعمال اصلاحات) را در سامانه، بارگذاری و به شرکت اعلام نماید.

تبصره ۲- شرکت می تواند علاوه بر مسئولیت اجتماعی شرکتی در جوامع محلی، پیشنهاد لازم به سایر جوامع محلی همان استان را به سازمان استان برای طرح در شورا ارائه دهد.

تبصره ۳- شرکت بیست و پنج درصد (۲۵٪) از اعتبار مسئولیت اجتماعی شرکتی خود را با نظارت و راهبري معاونت رئیس جمهور در امور توسعه روستایی و مناطق محروم کشور با اولویت پیشبرد برنامه نهضت مدرسه سازی با تأکید بر نیاز استان های محروم و کم برخوردار و عشایری مبتنی بر اطلاعات سامانه اختصاص می دهد.

تبصره ۴- شرکت های با گستره فعالیت ملی که فاقد واحدهای استانی می باشند مکلفند اعتبار مسئولیت اجتماعی شرکتی خود را حداقل در سه استان با اولویت مناطق کم برخوردار و محروم مطابق فرایند این آیین نامه هزینه نمایند.

تبصره ۵ (الحاقی ۰۶/۳۰/۱۴۰۴)- شرکت موظف است اولویت اصلی تخصیص اعتبارات مسئولیت اجتماعی شرکتی خود را به امر پیشبرد برنامه نهضت مدرسه سازی، بازسازی و تجهیز مدارس در مناطق محروم و نیازمند اختصاص دهد. این تعهد تا زمان تکمیل ظرفیت های آموزشی و رفع نیازهای اساسی مدارس در این مناطق به قوت خود باقی است. وزارت آموزش و پرورش مکلف به پایش مستمر و ارائه گزارش عملکرد این حکم به دفتر هیئت دولت می باشد. شورا موظف است در بررسی برنامه های پیشنهادی شرکت مطابق تبصره (۱) این ماده، اولویت یاد شده را رعایت نماید.

ماده ۶- شرکت موظف است پس از ابلاغ برنامه مسئولیت اجتماعی شرکتی از سوی دبیرخانه شورا، کمک های غیر نقدی و منابع مربوط به فعالیت های هزینه ای را از طریق تفاهم نامه مشترک با دستگاه اجرایی و حسب مورد سازمان استان یا سازمان برنامه و بودجه کشور اجرایی نماید. در خصوص طرح های عمرانی با اولویت تکمیل طرح های نیمه تمام موضوع ماده (۲) این آیین نامه، منابع مربوط به مسئولیت اجتماعی شرکتی، به حساب سایر منابع دستگاه اجرایی واریز و پس از مبادله موافقتنامه حسب مورد با سازمان استان یا سازمان برنامه و بودجه کشور اجرا می شود.

تبصره - مصارف و منابع مسئولیت های اجتماعی شرکتی، حسب مورد باید در صورت عدم مغایرت با قوانین و مقررات مربوط در فصول هزینه و سایر منابع

آیین نامه مسئولیت اجتماعی شرکت های تحت مدیریت دولت - مصوب ۱۴۰۴/۰۴/۱۱

موافقتنامه های متبادله دستگاه اجرایی درج شود. شرکت، دستگاه اجرایی، ذی نفعان و سایر ارکان اجرایی موظفند تعهدات خود را در برنامه مسئولیت اجتماعی شرکتی، مطابق تفاهم نامه و موافقتنامه اجرا نمایند.

ماده ۷- شرکت موظف است گزارش ایفای مسئولیت اجتماعی شرکتی خود را در قالب سرفصل مجزا و مشخص در گزارش عملکرد سالانه به حسابرس و بازرس قانونی و مجمع عمومی بر اساس استانداردهای پایداری حسب مورد ارائه دهند و در صورت های مالی افشاء کنند. گزارش مزبور باید شامل عناوین، سرفصل، موضوع و میزان هزینه کرد وجوه مربوط به ایفای مسئولیت اجتماعی شرکتی باشد.

ماده ۸- سازمان استان موظف است گزارش سالانه مسئولیت اجتماعی شرکتی های مربوط مشتمل بر شاخص های عملکردی و تأثیرات مهم اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی در قبال جوامع محلی را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نماید. سازمان برنامه و بودجه کشور ضمن ارزیابی گزارش یادشده، آن را به صورت عمومی منتشر و به منظور جلوگیری از انحراف عملکرد این آیین نامه از اهداف سالانه، اقدامات لازم را پیش بینی می کند. دستگاه اجرایی ملی یا استانی و سایر دستگاه های ذی ربط مکلف به همکاری در تهیه گزارش و ارائه اطلاعات مورد نیاز هستند.

ماده ۹- به منظور ایجاد شفافیت، انضباط بخشی، نظارت پذیری و فراهم کردن امکان دسترسی عمومی، تمامی اقدامات مربوط به انجام مسئولیت اجتماعی شرکتی در سامانه درج می شود. شرکت، شورا، سازمان استان، دستگاه اجرایی، سازمان برنامه و بودجه کشور و سایر ارکان اجرایی مکلفند کلیه اقدامات، فرایندهای اجرایی و اطلاعات مرتبط از قبیل چگونگی انتخاب و ارائه پیشنهاد موضوع اجرای مسئولیت اجتماعی شرکتی، فرایند بررسی و تصویب در شرکت، نتایج بررسی پیشنهادها، نحوه انتخاب مجریان و پیمانکاران، چگونگی اجرای طرح ها، عملیات مالی و مراحل اجرا، پیشرفت، اتمام و بهره برداری از طرح را در سامانه بارگذاری نمایند.

ماده ۱۰- دستگاه اجرایی مکلف است هر دو سال یک بار گزارش ارزیابی اثربخشی اجرای این آیین نامه درخصوص برنامه های مسئولیت اجتماعی مرتبط با خود را در قالب طرح های تحقیقاتی انجام شده توسط دانشگاه ها و مراکز پژوهشی غیروابسته منتشر و در سامانه بارگذاری نماید.

ماده ۱۱- هر گونه اجرای برنامه مسئولیت اجتماعی شرکتی خارج از چهارچوب این آیین نامه توسط شرکت ممنوع است.

ماده ۱۲- دستگاه اجرایی موظف است بر اساس تفاهم نامه تنظیمی با شرکت و در چهارچوب برنامه زمان بندی و اعتبار مصوب نسبت به انجام تکالیف مرتبط با این آیین نامه اقدام نماید. سازمان استان، گزارش موارد عدم رعایت مفاد این آیین نامه توسط دستگاه اجرایی را ضمن بارگذاری در سامانه به رئیس شورا ارائه می دهد.

محمدرضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

